

stva in materialnih dobrin bo posebna skrb posvečena k formiranju občinskega združenega odreda CZ ter materialnem opremljanju in usposabljanju. Vzpono z opisanimi temeljnimi nalogami bo še naprej izvajana obrambna vzgoja prebivalstva.

Praktični del te vzgoje bo potekal ob akcijah civilne zaščite, vajah enot in štabov, v katere bo potrebno vključiti slehernega občana, stanovalca, delavca ne glede na specifične obveznosti v vojnem času, starost, sposobnost. Cilj te vzgoje je, da bodo prebivalci v vsakem mestu in ob vsakem času vedeli kako sodelovati pri izvajanju zaščitnih ukrepov.

4. Vzgoja in izobraževanje za obrambo in zaščito

Vzgoja in izobraževanje za obrambo in zaščito ima v procesu podružbljanja ljudske obrambe in pri uresničevanju koncepta splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite eno najpomembnejših vlog. Vzgoja in učna vsebina mora omogočiti spoznavanje idejnih in teoretičnih izhodišč splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, razumevanje vseh njenih smotrov in uspešno uresničevanje konkretnih samozaščitnih nalog ter postati sestavni del celotnega vzgojnoizobraževalnega procesa. Ta proces mora potekati stalno in izhajati tako iz splošnih družbenih spoznanj kot iz razmer v konkretnih okoljih.

5. Občinske rezerve materialnih sredstev za primer naravnih in drugih nesreč

Dosedanje izkušnje proučevanja nesreč kažejo, da se naravne in druge hude nesreče v Sloveniji in Ljubljani dokaj pogosto pojavljajo in povzročajo velike materialne izgube, ki pomembno vplivajo na skupno ustvarjeni narodni dohodek, v hujših primerih pa terjajo tudi nenadomestljive človeške žrtve. Najpogostejše naravne in druge nesreče so predvsem požari, poplave, potresi, zemeljski plazovi, prometne nesreče in drugo.

Mnoge izmed navedenih nesreč lahko z ustreznimi preventivnimi in drugimi ukrepi preprečimo, predvsem pa lahko zmanjšamo njihove posledice. Med takšnimi ukrepi imajo nedvomno največjo vrednost raznovrstni preventivni ukrepi kot so: prostorski, urbanistični, gradbeno-tehnični in druge ukrepi zaščite, usposabljanje in pripravlanje vsakega posameznika in celotne družbene skupnosti za zaščito in reševanje ob naravnih in drugih hudih nesrečah.

Uspešna zaščita prebivalstva ob nesreči pa je odvisna tudi od tega, kako smo pripravljene za hitro oskrbo ogroženega prebivalstva. Ta ukrep se načrtuje v okviru priprav civilne zaščite, izvaja pa se v njeni organizaciji vse dotlej, da se zagotovijo najnujnejši življenjski pogoji za prebivalstvo.

Izkušnje, ki izhajajo iz reševalnih akcij ob naravnih in drugih hudih nesrečah kažejo, da so za uspešno odpravljanje posledic poleg hitrega in učinkovitega reševanja neobhodna tudi nekatera vnaprej pripravljena materialna sredstva, zlasti za potrebe nastanitve, za katera pa je značilno, da v normalnih življenjskih pogojih potrebe po njih niso velike.

Zaradi tega je potrebno v srednjeročnem načrtu 1981—1985 zagotoviti materialne pogoje začasno nastanitve in oskrbo 2000 prebivalcev.

6. Opremljanje in usposabljanje enot in štabov teritorialne obrambe občine

Pri izdelavi srednjeročnega načrta občinskega štaba za teritorialno obrambo in njegovih enot za obdobje 1981—1985 so upoštevane naslednje usmeritve:

— Potrjena struktura teritorialne obrambe v Ljubljani od pristojnih organov družbenopolitičnih skupnosti in stanje teritorialne obrambe po končani realizaciji preteklega srednjeročnega obdobja.

— Smernice Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo za tehnično modernizacijo teritorialne obrambe v obdobju 1981—1985.

— Smernice Republiškega štaba za teritorialno obrambo, ki so izdelane na osnovi načrta in razvoja teritorialne obrambe Slovenije v obdobju 1981—1985.

V smernicah je podana zahteva, da se v obdobju 1981—1985 enote teritorialne obrambe opremijo s formacijskim orožjem. Te zahteve so dosledno upoštevane pri izdelavi srednjeročnega razvoja teritorialne obrambe, saj ta vrsta orožja v preteklem obdobju ni bila dosegljiva v zadostnih količinah.

7. Upravno vojne zveze

Na področju priprav upravno vojnih zvez bo težišče dela na utrjevanju in dopolnjevanju obstoječe organizacije, nabavi novih tehničnih sredstev ter na strokovnem usposabljanju obveznikov za opravljanje nalog na tem področju.

8. Družbena samozaščita

Uveljavljanje družbene samozaščite, kot sistema najširše družbene preventive, je v organizacijskem smislu uresničeno. Vidni pa so tudi že prvi večji vsebinski rezultati samozaščitnega ravnanja. V vseh temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih delujejo Komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, vedno pogosteje pa se za zavarovanje družbenega premoženja uporablja narodna zaščita.

V srednjeročnem obdobju 1981—1985 bomo nadalje krepili aktivni odnos delovnih ljudi in občanov do varovanja družbene lastnine in samoupravnih odnosov ter drugih temeljnih vrednot naše samoupravne družbe in revolucije v skladu z nadaljnjim podružbljanjem varnostnega sistema.

Izgrajevanje sistema družbene samozaščite in njegovo organizirano uresničevanje mora postati sestavni del vsakodnevne dejavnosti. Z vzgojo in izobraževanjem, nadaljnjim razvijanjem socialističnega patriotizma in varnostne kulture, izpopolnjevanjem obstoječe organiziranosti in nadaljnjim dogovarjanjem ter samoupravnim normativnim urejanjem, zlasti pa s prizadevanjem družbenopolitičnih organizacij v enotni fronti organiziranih socialističnih sil pod vodstvom ZK moramo zagotoviti, da delovni ljudje, samoupravne organizacije in skupnosti postanejo dejanski nosilci družbene samozaščite.

Za uresničitev neposrednih nalog občine s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, ki so ob upoštevanju družbene stopnje obrambno varnostnih priprav, razvojnih trendov družbenoekonomskega in prostorskega razvoja in pogojev ter možnosti, konkretno opredeljene v aneksu, kot posebni prilogi srednjeročnega načrta občine, bodo potrebna sredstva v višini 85,000.000 din.

VIII. DRUŽBENOPOLITIČNA SKUPNOST, KRAJEVNE SKUPNOSTI, UPRAVNI ORGANI IN DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE

- Izvršni svet in upravni organi
- Krajevne skupnosti
- Informiranje in komunikacijski sistem
- Družbenopolitične organizacije

a) IZVRŠNI SVET IN UPRAVNI ORGANI

A) Ocena dosedanjega stanja

V zadnjih dveh letih je bila temeljna družbena pozornost glede državne uprave, usmerjena predvsem v normativno urejanje temeljnih vprašanj v zvezi z delovanjem in organizacijo upravnih organov in izvršnih svetov. Z zveznim zakonom o temeljnih državne uprave in republiški zakoni so ustavne

določbe v državni upravi razčlenjene in konkretizirane.

Podrobneje sta zlasti določena položaj in vloga izvršnega sveta in upravnih organov, kot institucij političnega sistema, posebej je poudarjena tudi njihova odgovornost do delegatskih skupščin vseh družbenih subjektov. Skupaj z usmeritvami zadnjih kongresov ZK predstavljajo novi zakoni jasno usmeritev in oporo za učinkovitejšo uveljavljanje državne uprave kot »specifične službe« z združenega dela oziroma za odpravljanje slabosti in pomanjkljivosti, ki ta proces zavirajo.

Upravni organi

V delegatskem skupščinskem sistemu imajo posebno mesto in vlogo upravni organi. Od tega s kakšnimi uspehi opravljajo svoje funkcije je v dobršni meri odvisno, kako se bodo uresničevale ustavne pravice delovnih ljudi in občanov. Ne gre le za napredek in modernizacijo dela, temveč za njihovo ustavno preobrazbo, kot sestavino samoupravne družbe in pomembno orodje uresničevanja družbeno ekonomskega in političnega položaja delovnega človeka in občana, ter podružbljanje upravne funkcije, pri čemer je potrebno zagotoviti njihovo popolno samostojnost in odgovornost.

Upravni organi so zadolženi za izvajanje določene politike in izvrševanja predpisov, spremljanja stanja na svojem področju, dajanje pobude in odločajo v upravnih stvareh. Občinski upravni organi pa še vedno delujejo zunaj družbenih in političnih struktur. To je zlasti opazno pri odločanju v okviru postopka v upravnih zadevah. Tako so odločitve upravnih organov mnogokrat preozke, ker ne prihaja do konzultacij z drugimi dejavniki, kadar gre za zadeve, ki so širšega družbenega pomena.

Delovanje upravnih organov je še vedno premalo usmerjeno v cilju prispevanja k razbremenitvi delegatske skupščine. Upravni organi se zlasti v odnosih do skupščine, dostikrat skrijejo za avtoriteto IS oziroma za njegovo odgovornostjo, kar kaže, da je še preslabo razvita neposredna odgovornost upravnih organov do skupščine oziroma njihova vloga kot organov skupščine. Premajhna je vloga upravnih organov glede odgovornosti za stanje, sprejemanje stališč oziroma spremljanje in predlaganje ukrepov ter poročanje občinski skupščini o stanju ter uresničevanje sprejete politike in ukrepov na področju za katerega je upravni organ ustanovljen.

Niso redki primeri togega in hkrati počasnega reševanja zadev v upravi. Takšno ukrepanje se potem v širši javnosti komentira kot birokratsko ravnanje z ljudmi, neživljensko reševanje problemov, oblastniško nastopanje, itd. V kritiki občanov ali zastopnikov različnih samoupravnih organizacij in skupnosti je možno zaslediti poleg upravičenih pripomb tudi takšne, ko so nezadovoljstvo z delom uprave izraža kot posledica različnih neuresničenih interesov.

To je, ko posameznik ali samoupravna organizacija ali skupnost s svojimi željami prihaja v navzkrižje z družbenimi normami ter jih zato v postopku pred upravnimi organi ne uspe uresničiti.

V upravnih organih se posveča premajhna pozornost vsebini in kvaliteti dela na katero vsekakor vpliva sestava kadrov, ki delajo v upravnih organih.

Pri občinskih upravnih organih je še vedno preveč prisotno, da se glede na povečani obseg dela posamezni organi zelo pogosto odločajo za povečanje števila delavcev ob nespremenjeni ravni opremljenosti dela, organizacije dela, metod dela in ne za uvajanje sodobnih tehničnih sredstev, ki zamenjujejo neracionalno in počasno delo. Takšen način dela pa je še vedno pogojen z omejenimi denarnimi sredstvi, ki ovira prilagajanje dela v upravi sodobnejši tehnični opremljenosti. Pri sestavi kadrov pri čemer so mišljeni predvsem kreativni strokovni kadri, pa

je ovira način nagrajevanja teh delavcev, ki je v primerjavi z drugimi OZD prenizek.

V delu organov uprave se še vedno pogreša stalno izobraževanje in razvijanje strokovnega in družbenopolitičnega znanja delavcev ter razvijanje moralno politične odgovornosti za opravljanje zaupnega dela. Izobraževanje delavcev pa je danes nujno glede na to, da narašča zahtevnost dela organov uprave, predvsem v odnosu do delegatskega sistema, ki nujno zahteva vse zahtevnejši odnos do priprave odlokov, analiz in informacij.

Delo upravnih organov v odnosu do občanov je tudi zaradi slabe tehnične opremljenosti ter včasih pomanjkljive organizacije dela v upravnih organih, ki je povezano z opravljanjem dela na različnih krajih mnogokrat otežkočeno in zato tudi deležno kritike. Premalo je upoštevano dejstvo, da naj bo delo upravnih organov organizirano tako, da bodo delovni ljudje in občani zadostili svoje potrebe na enem kraju in v čimkrajšem času.

B) Naloge v obdobju 1981—1985

S tem v zvezi se pojavljajo naslednje naloge:

— Upravni organi ne smejo prekoračevati pristojnosti ter omejevati poti samoupravnega reševanja družbenih problemov, pri opravljanju svojih nalog morajo biti učinkoviti, pred družbo pa morajo biti sposobni prevzeti za svoje delo popolno odgovornost. Prav zato je pomembno, da se čimbolj odprejo nasproti družbi ter tako dobivajo med drugim vlogo specifičnega integralnega dela združenega dela. Potrebno je potemtakem prilagajanje uskladitev vloge uprave s spremembami v družbeno ekonomski in politični zgradbi države ter v povezavi s tem urejanje oblik in rešitev za utrjevanje demokratičnih odnosov v družbenem odločanju.

— V upravnih organih za izboljšanje vsebine in kvalitete dela zaposlovati ustvarjalno sposobne delavce, ki bodo usposobljeni za kreativno delo v okviru delovnih področij posameznih upravnih organov, ter zaposlovati tako število delavcev, ki bo dejanski odraz zahtevnosti ter obsega del in nalog.

— V upravnih organih izboljševati in dograjevati metode dela ter omogočiti boljše tehnično opremljenost dela.

— Delo v upravnih organih se naj organizira tako, da bodo delovni ljudje in občani, samoupravne organizacije in skupnosti in druge pravne osebe lahko učinkovito uresničevale svoje obveznosti v upravnem postopku. V tem okviru so med drugimi tudi aktualne naloge v zvezi z organiziranjem tako imenovanih sprejemnih informativnih pisarn, delovne organov krajevne urade in prilagajanje delovnega časa.

a) Delo v sprejemni pisarni naj bi se v bodoče organiziralo tako, da bi postala le-ta informativni center, kjer bo dobil občan vse informacije in preko katere bi zadovoljeval svoje zahteve, ne da bi bil vezan na stike z referentom, temveč bi jih opravljal preko te pisarne in bi mu ta nato tudi posredovala dokončno rešitev.

b) Krajevne urade je potrebno bolj, glede na pristojnost in obseg del in nalog, povezati s krajevno skupnostjo. S tem bo zagotovljena boljša koordinacija dela, kot tudi osnova za bolj organizirano delo organov krajevne skupnosti (KS Medvode in KS Vodice).

c) Delovni čas v upravnih organih naj bo določen in razporejen tako, da se delovnim ljudem in občanom čimbolj olajša uveljavljanje pravic in izpolnjevanje obveznosti. Upravni organi, ki stalno neposredno poslujejo z delovnimi ljudmi in občani naj delo poslovanja organizirajo tako, da delovni ljudje in občani zadeve pri teh organih urejajo praviloma ob prostem času.

— Razvijanje samoupravnih odnosov v delovnih skupnostih in uveljavljanje družbenoekonomskih odnosov, primerno načelom svobodne menjave dela v njih je področje, kjer se odločnejša in vsestranska

aktivnost na podlagi novih zakonov šele praktično začnjenja, je pa izredno važno za uresničevanje smotrov preobrazbe državne uprave kot celote.

Organizacijo občinskih upravnih organov je potrebno prilagoditi novi zakonodaji, ki ureja to področje dejavnosti. Pri tem je zasledovati tako obliko organiziranosti, ki bo zagotavljala:

— da se organizacija ter oblike in metode delovanja upravnih organov dosledno prilagodijo vsebini ter ciljem delegatskega sistema in odločanja v delegatskih skupščinah ter omogočili vpliv celotne družbene samoupravne strukture na izvrševanje njihovih funkcij;

— da se upravni organ ustanovi v skladu z obsegom upravnih nalog na enem ali več med seboj povezanih področjih, ki jih je mogoče združevati glede na vrsto, sorodnost, medsebojno povezanost in možnosti učinkovitega vodenja;

— da je delovno področje posameznega upravnega organa določeno tako, da zagotavlja opravljanje vseh upravnih funkcij iz pristojnosti občine na področju, za katerega je upravni organ ustanovljen in da pri tem kljub potrebi po nenehnem medresorskem sodelovanju ne prihaja do podvajanja z nalogami drugih upravnih organov ter strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti;

— da organiziranost upravnega organa zagotavlja uveljavljanje njegove samostojnosti pri delu in odgovornosti za stanje na področju, za katero je ustanovljen;

— da se kolegijski upravni organi ustanovijo na področjih, na katerih je pri opravljanju upravnih nalog potrebno zagotoviti stalno in organizirano sodelovanje, dogovarjanje in usklajevanje dela z ustreznimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi, drugimi samoupravnimi organizacijami ter skupnostmi in z drugimi upravnimi organi. Na drugih področjih pa se držijo oblike individualnih upravnih organov;

— da se v nekaterih upravnih organih in strokovnih službah v skladu s sklenjenim sporazumom omogoči opravljanje vseh ali le določenih strokovnih in administrativnih — tehničnih nalog tudi za samoupravne interesne skupnosti;

— da se za opravljanje določenih strokovnih in drugih zadev, ki imajo pomen za uresničevanje pravic ter dolžnosti in nalog občinske skupščine in izvršnega sveta ustanovijo samostojne strokovne službe;

— da občinski upravni organi učinkovito medsebojno sodelujejo in izmenjujejo mnenja ter izkušnje z drugimi organi in organizacijami v občini ter mestu;

— da se v delovnih skupnostih upravnih organov organizira taka samouprava, da bo omogočila vsem delavcem uresničevanje njihovih pravic, dolžnosti in obveznosti.

b) KRAJEVNE SKUPNOSTI

Na osnovi določil Zakona o sistemu družbenega planiranja in družbenem planu SR Slovenije bodo krajevne skupnosti s sprejemom svojih planov planirale naloge za uresničevanje skupnih potreb in interesov delovnih ljudi in občanov o katerih so se dogovorile na osnovi sprejetih elementov in samoupravnih sporazumov o temeljnih plana.

Zato bodo plani krajevnih skupnosti vsebovali cilje, naloge ter medsebojne pravice in obveznosti in sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov delovnih ljudi in občanov posamezne krajevne skupnosti, zlasti na področju komunalnega urejanja naselij, stancvanjske izgradnje, otroškega, socialnega in zdravstvenega varstva, vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, ljudske obrambe in družbene samozaščite ter ostalih področij življenja in dela delovnih ljudi in občanov organiziranih v krajevnih skupnostih.

Glede na to v srednjeročnem planu razvoja občine kot družbenopolitične skupnosti zajemamo tiste

naloge, ki so skupne za enoten razvoj in delo vseh krajevnih skupnosti na območju občine Ljubljana-Siška.

Tako bomo delovni ljudje in občani organizirani v krajevnih skupnostih v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami nadaljevali v tem srednjeročnem obdobju s preobrazbo in preoblikovanjem krajevnih skupnosti s ciljem, da bomo postali resnični nosilci uresničevanja svojih skupnih potreb in interesov v teh temeljnih samoupravnih skupnostih.

Za novo ustanovljene krajevne skupnosti bomo delovni ljudje in občani v tem srednjeročnem obdobju preko skupne in splošne porabe na osnovi planov in programov razvoja krajevnih skupnosti zagotovili prostorske pogoje za delovanje le-te, in sicer za KS Dolomitskega odreda, Na jami, Preska, Petra Držaja, Vaše-Goričane. Za novo ustanovljene krajevne skupnosti v tem srednjeročnem obdobju bomo prioriteto zagotovitve prostorov določili s sprejemom letnih planov. Prav tako bomo s sprejemom letnih planov določili tudi posamezne adaptacije že obstoječih prostorov.

Za delovanje krajevnih skupnosti kot temeljnih samoupravnih skupnosti bo IS Skupščine občine Ljubljana-Siška v skladu z vsakoletnimi smernicami o družbenoekonomskem razvoju SR Slovenije v skladu z dogovorom o splošni porabi predlagal skupščini občine za dodelitev sredstev.

V ta namen se okvirno planirajo naslednja sredstva iz splošne porabe:

Leto	Število KS	Planirana sredstva
1981	29	16,145.000
1982	32	20,291.700
1983	33	23,910.500
1984	34	28,072.000
1985	34	32,282.800
SKUPAJ:		120,702.000

Delovni ljudje in občani organizirani v krajevnih skupnostih bomo svoje skupne potrebe in interese zadovoljevali preko samoupravnih interesnih skupnosti na osnovi svobodne menjave, v skladu s sprejetimi samoupravnimi sporazumi o temeljnih plana samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti.

Za zadovoljevanje nekaterih skupnih potreb in interesov bomo delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih razvijali in utrjevali oblike krajevnega samoprispevanja tako v denarju, podarjenem materialu in prostovoljnem delu, v skupni ali splošni porabi pa vsakoletnimi plani zagotavljali sredstva za udeležbo h krajevnemu samoprispevku.

c) INFORMIRANJE IN KOMUNIKACIJSKI SISTEM

Da bi bili delavci in občani celovito in kvalitetno obveščeni, kar je eden od bistvenih pogojev za njihovo ustvarjalno vključevanje v samoupravno in družbenopolitično življenje bo izpeljan tak sistem obveščanja, ki bo nudil ustrezno obveščanje delegatov in delegacij o vseh pomembnejših vprašanjih iz dela skupščine oziroma zborov, njihovih delovnih teles in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti. Zagotovljena bo tudi celovita povratna informacija o delu skupščine in zborov ter o raznih pobudah, predlogih, stališčih, ki bo posredovana.

Zato bodo izpostavljeni in delovali naslednji mediji obveščanja:

1. Javna tribuna bo redno vsestransko in objektivno obveščala delovne ljudi in občane o delu skupščine DPS, zborih, skupščinah SIS, o delu DPO v občini in delu KS ter drugih delovnih telesih, da bi tako delovni ljudje in občani lahko uresničevali svoje samoupravne pravice.

2. V okviru Javne tribune bo izhajala tudi »DELEGATSKA PRILOGA«, ki bo posredovala delegatom predloge in stališča delovnih teles, družbenih svetov in družbenopolitičnih organizacij. Delegatska priloga bo zagotavljala možnost objave gradiv za zasedanje skupščine DPS, njenih zborov ter skupščin SIS, predvsem pa bo objavljalo tudi predloge in stališča SIS v vseh primerih, ko se te vključujejo kot enakopravni zbor v skupščinskem odločanju.

3. Za lažje in popolnejše delo in odločanje vseh bo pri upravnih organih občine organiziran sistem informacijsko-dokumentarne dejavnosti.

4. Skrbeli bomo za povezavo z drugimi javnimi mediji obveščanja, da bi tako zagotavljali čimboljše in popolnejšo obveščenost o stanjih, odločitvah in samoupravnih odnosih v občini.

d) DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE

Družbenopolitične organizacije se bodo s svojo aktivnostjo, združene v SZDL kot socialistični organizaciji množic in najširši družbeni sili, vključile v realizacijo družbenega plana tako, da bodo razreševale vsakodnevno problematiko, ki je na dnevnem redu delegacij in delegatskih teles, samoupravnih organizacij in skupnosti, strokovnih služb itd. S povežovanjem vseh progresivnih sil v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenih organizacijah, društvih in interesnih združenjih v enotno akcijsko fronto, bodo DPO zagotavljale sodelovanje v pripravah vsakoletnih planskih dokumentov občine ter planov samoupravnih organizacij in skupnosti. Nosilci usklajevanja na področju planiranja v organizacijah združenega dela ter samoupravnih interesnih skupnostih materialne proizvodnje bodo organizacije sindikata, samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti ter krajevnih skupnosti pa socialistična zveza delovnih ljudi.

Družbenopolitične organizacije bodo z odločno akcijo svojih osnovnih organizacij in organov nenehno izpopolnjevale organiziranost in delovanje delegatskega sistema na vseh ravneh ter dosledno odpravljale pomanjkljivosti. S svojo stalno neposredno in konkretno akcijo na vseh ravneh bodo zagotavljale hitrejši razvoj samoupravnih družbenih odnosov na podlagi ustave in zakona o združenem delu. Na področju uveljavljanja dohodkovnih odnosov s področja družbenih dejavnosti pa zagotovile realizacijo zakona o svobodni menjavi dela.

Na podlagi posebnih programov bodo DPO zagotavljale sistematično družbenopolitično izobraževanje delegatov z namenom spoznavanja in usposabljanja za delo v delegatskem sistemu odločanja. Svet za informiranje pri predsedstvu OK SZDL ter organi drugih DPO, ki delujejo na področju informiranja, bodo zagotavljali sprotno seznanjanje delovnih ljudi in občanov o vseh vprašanih družbenoekonomskega in političnega razvoja občine kot podlaga za odločanje. V ta namen bodo razvite poleg Javne tribune, glasila OK SZDL, nove oblike informiranja.

Družbenopolitične organizacije v OZD in KS bodo poglobljale samoupravne odnose tudi tako, da bodo uveljavljale sekcijske oblike dela in oblikovale družbene svete za vsa najpomembnejša področja razvoja. Kadrovska politika bo enakovredno področje družbenega razvoja občine, kar bo upoštevano predvsem pri kadrovskih rešitvah za poslovodne organe in najodgovornejše nosilce razvoja.

Na področju ljudske obrambe in družbene samozščite bodo DPO zagotavljale realizacijo nalog, ki izhajajo iz novega zakona o SLO in DS oziroma posebnega poglavja družbenega plana občine Ljubljana-Siška.

Družbenopolitične organizacije bodo razvijale tudi lastno organiziranost tako, da bodo s kadrovske rešitvami, organiziranjem delegatskega sistema v DPO in kolektivnim vodenjem zagotavljale realizacijo nalog, opredeljenih v planskih dokumentih.

IX. PRILOGE K DRUŽBENEMU PLANU

1. Površina
2. Tabele o pregledu trgovin
3. Seznam krajevnih skupnosti

1. Površina

Občina Ljubljana-Siška meri 156 km².

Po podatkih katastra se izkorišča za kmetijske namene 6.393 ha ali 41 % celotne površine občine, pod gozdovi je 7.912 ha ali 41 %, neplodnih površin pa je 1.297 ha ali 8 %.

Občina ima z 0,17 ha rodovitne zemlje po prebivalcu (SRS 0,99 ha), od tega predstavljajo preko polovico gozdovi. Obdelovalne zemlje odpade na prebivalca v občini 0,07 ha (SR Sloveniji 0,34 ha).

Prebivalstvo ter njihova struktura je prikazano v analitično projekcijski bilanci, ki je sestavni del tega dokumenta. (Bilanca vsega in aktivnega prebivalstva.)

c) Popis krajevnih skupnosti

Delež kmečkega prebivalstva v občini je znašal leta 1960 6,5 % celotnega prebivalstva občine. Število kmečkega prebivalstva se zmanjšuje, posebno delež aktivnega kmečkega prebivalstva. Upadanje aktivnega prebivalstva je predvsem močno pri mladem, delovno bolj sposobnem prebivalstvu. Tako predstavlja leta 1971 delež kmečkega prebivalstva le še 3,1 % celotnega prebivalstva občine.

3. Zaposlenost

V letu 1979 je bilo zaposleno na območju 34.144 ljudi od tega v gospodarstvu 30.783 in negospodarstvu 3.361. Število zaposlenih se je povečalo v primerjavi z letom 1960 za 107 %. V času od leta 1960 do 1970 je vsakoletna stopnja rasti 4,2 %, medtem ko je v obdobju 1970 do 1979 stopnja rasti zaposlovanja 3,6 % in je že bolj umirjena, čeprav še vedno pre-sega demografsko rast.

V gospodarstvu je bila v obdobju 1960 do 1970 stopnja rasti zaposlenih 4 %, medtem ko se je v obdobju 1970—1979 gibala v višini 3,3 %. V negospodarstvu je število zaposlenih še hitreje naraščalo kot v gospodarstvu. V obdobju 1960 do 1970 je bila letna stopnja rasti 5,1 %. V obdobju 1970 do 1979, ko se je v gospodarstvu zaposlovanje umirjalo; je v negospodarstvu še hitreje naraščalo, saj znaša letna stopnja rasti 6,8 %.

Povprečni osebni dohodek zaposlenih v občini v letu 1963 je bil višji kot je znašalo republiško povprečje. Stopnja rasti osebnih dohodkov v obdobju 1963 do 1970 je bila v občini 21,5 in je nižja kot v povprečju SR Slovenije (21,6 %), vendar so povprečni osebni dohodki zaposlenih na območju občine v letu 1970 še vedno višji od republiškega povprečja. V obdobju 1970 do 1979 je letna rast osebnih dohodkov v občini nižja kot v obdobju 1963 do 1970, saj znaša 20,0 %. Povprečni osebni dohodek v občini Siška v letu 1979 je bil 7.845, v SR Sloveniji 7.393 in je za 6,1 % večji od republiškega povprečja.